



Årsplan 2023/2024

Espira Bjørgene barnehage

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens formål og innhold	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	10
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	12
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	13
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	15
Barns medvirkning	16
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	17
Tilvenning av nye barn	18
Samarbeid og sammenheng med skolen	21
Espira satsingsområder	22
Lokale satsinger	23
Vurderingsarbeid	24
Kontaktinformasjon	25

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

Espira Bjørgene barnehage:

<https://espira.no/barnehage/espira-bjorgene/>

Les fakta om barnehagen her:

<https://www.barnehagefakta.no/barnehage/988482633/espira-bjorgene-barnehage>

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.



Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.



Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:

Med småspirene:

- Foreldreaktiv tilvenning, der primærkontakt blir kjent med barnets behov via foreldrene
- Trygghets sirkelen som utgangspunkt slik at bevisste og tilstedeværende personalet ser og forstår enkeltbarnet og gir den hjelp og støtte barnet har behov for
- Personalet er tett på barna, tilbyr en hånd, et fang og nærhet utfra barnets behov
- Barnehagehverdagen består av faste rutiner og aktiviteter som skaper forutsigbarhet og trygghet for barna. Vi tilpasser hverdagen etter barnas behov
- Deler i mindre grupper slik at personalet er tettere på enkeltbarnet og støtte relasjoner mellom barn
- Bevisste og tilstedeværende personalet som ser og forstår enkeltbarnet, som gir den hjelp og støtte barnet har behov for
- Hviletid med egen sovevakt
- Måltidene er preget av trivsel, gode samtaler og tid for ro

Med de mellomste:

- Vi tilpasser barnegruppen for å få en rolig og trygg tilvenning/overgang til storavdeling
- Alle barn får en primærkontakt når de bytter avdeling
- Bevisste og tilstedeværende personalet som ser og forstår enkeltbarnet, og gir barnet den hjelp og støtte barnet har behov for
- God struktur og forutsigbarhet
- Måltidene er preget av trivsel, gode samtaler og tid for ro.
- Skape gode relasjoner mellom barna og barn-voksen
- Variasjon mellom aktivitet og ro/hvile

Med skolespirene:

- Bevisste og tilstedeværende personalet som ser og forstår enkeltbarnet, og gir barnet den hjelp og støtte barnet har behov for
- Tilpasset aktiviteter til barnegruppen
- Fokus på mestringsglede og trivsel
- Opplevelsen av å være stor og vise omsorg til andre, men samtidig få være liten og ha behov for å få den omsorgen man trenger
- Variasjon mellom aktivitet og ro/hvile
- Måltidene er preget av trivsel, gode samtaler og tid for ro

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan
<p>Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:</p> <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none">• Tilbyr leker og materiale tilpasset barnas utvikling. Personalet ser til at det også er tilstrekkelig mengde av de ulike lekematerialene slik at flere kan delta sammen• Personalet er på gulvet sammen med barna, deltar aktivt i leken, observerer eller veileder barna i leken• Hverdagen består hovedsakelig av tid til lek. Vi tilbyr også lekegrupper, organiserte aktiviteter og turgrupper• Temaarbeid som skaper spennende erfaringer og opplevelser som felles utgangspunkt for lek• Undring, glede og humor preger hverdagen

Med de mellomste:

- Leke- og turgrupper
- Engasjert personal som deltar i leken på barnas premisser og tar ansvar for at alle barn får delta i lek
- Felles temaarbeid som gir barna felles erfaringer og kompetanse som de tar med seg inn i leken
- Tilrettelegge for lekemiljø som inspirerer til allsidig og kreativ lek

- Se til at vi har nok leker innenfor hver kategori. For eksempel at vi har nok biler til at flere barn kan delta i leken, eller nok klosser til at flere barn kan bygge større byggverk

Med skolespirene:

- Forberede og støtte barna i sosiale ferdigheter i lek
- Styrke selvfølelsen til barna slik at de våger å hevde seg selv
- Ta utgangspunkt i barnas interesser i lek og aktivitet
- Gode fellesopplevelser, humor, glede og mestring i skolespiragruppen



Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme læring:</p> <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none">• Trygghet er det viktigste for at barna opplever trivsel, læring og god utvikling• Tar utgangspunkt i det barna viser interesse for undrer oss sammen med barna• Personalet presenterer nye tema, aktiviteter og leker tilpasset barnas utvikling• Personalet er til stede og støtter barna i lek, prøving og utforsking

- Barnas interesser og ulike temaarbeid viser igjen i lekemiljøet ved bruk av bilder, bøker og konkreter. Dette dokumenteres også i rapporter i spireportalen
- Dele i mindre grupper for å sikre god fordeling av oppmerksomheten, og at alle barn blir sett

Med de mellomste:

- Gi barna en trygg hverdag slik at de opplever trivsel og får en god utvikling
- Skape et fellesskap der alle får være seg selv og lære hverandre å kjenne
- Skape gode relasjoner og tilhørighet barn-barn og barn-voksen
- Oppmerksom på barns interesser og utfordringer, samt støtte opp om deres initiativ, undring og nysgjerrighet, og hjelpe de til å se sammenhenger
- Personalet presenterer nye tema, aktiviteter og leker for barna
- Personalet er lyttende, undrende og stille åpne spørsmål

Med skolespirene:

- Presentere de for nye tema og aktiviteter som de møter ved skolestart
- Respekt for andre barn og voksnes ulikheter
- Gripe barnas nysgjerrighet og utforskerevne
- Øve på å bli selvstendig i hverdagsaktiviteter

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Med småspirene:

- Personalet er tett på barna, og hjelper og støtter i lek og samspill
- Personalet løfter frem enkeltbarn i fellesskapet
- Samtale i daglige gjøremål, aktiviteter og lek slik at barna får gi uttrykk for sine tanker og meninger
- Ros og oppmuntring, slik at barna utvikler et positivt forhold til seg selv
- Ta barna på alvor og lytte til det de sier

Med de mellomste:

- Støtte barn til å reflektere over egne handlinger og væremåter, i samtale eller ved bruk av bilder, film og spill
- Synliggjøre og fremheve mangfold, som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring
- Empati og sosialkompetanse i hverdags situasjoner
- Støtte og hjelpe barna til å lære og erfare hvordan vi snakker til og om hverandre
- Toleranse for ulikheter og uenigheter
- Personalet er tett på barna, og hjelper og støtter i lek og samspill
- Personalet støtter og hjelper barna til å sette ord på det de opplever, tenker og erfarer
- Ros og oppmuntring, slik at barna utvikler et positivt forhold til seg selv
- Ta barna på alvor og lytte til det de sier

Med skolespirene:

- Erfaringer med at vi har ulike behov, og mestre å møte andres og egne følelser
- Erfare hvordan andres handlinger påvirker de rundt
- Løfter frem enkelt barn i fellesskapet
- Ta barnas ønsker og innspill med inn i planer og hverdagsaktiviteter
- Erfaringer med å forholde seg til større grupper, rutiner og regler
- Ros og oppmuntring, slik at barna utvikler et positivt forhold til seg selv
- Ta barna på alvor og lytte til det de sier

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:</p> <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sette ord på og bekrefte følelser• Personalet som er tett på, veileder og støtter barna i samspill og konflikter• Bevisst og tilstrekkelig valg av leker og utstyr slik at alle kan bli inkludert i leken• Oppmuntre barn til å se og hjelpe hverandre• Dele i mindre grupper

Med de mellomste:

- Mindre lekegrupper som skaper gode relasjoner og knytter gode vennskaps bånd.
- Observerende og støttende personalet som veileder barna i samspill og konflikter
- Temaarbeid om vennskap
- Aktiviteter som inviterer til vennskap og felleskap
- Sette ord på og bekrefter følelser, og samtidig gjøre barnet oppmerksom på andres perspektiv
- Rutiner for å arbeid med barns rett til et godt psykososialt miljø
- Bidra til at ulikheter blir en berikelse for hele barnegruppen, og toleranse for at vi er ulike som personer
- Bevisst valg av leker og lekematerialer som inviterer til felles lek og samspill

Med skolespirene:

- Grupper på tvers av avdelingene.
- Temaarbeid der samarbeid er det viktigste i prosessen
- Tilfører nye og spennende tema i skolespiragruppen
- Fellesskap og inkludering

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:

Felles for småspirer, mellomspirer og skolespirer:

- Vi samarbeider om kompetanseheving innenfor språk og kommunikasjon med PPT og ASK pedagog
- Deltar i språksatsing i regi av Haugesund kommune og lesesenteret 2020-2024
- Bruk av tematavler, bilder/symbol og tegn til tale
- Personalet har alltid ASK nøkkelknippe tilgjengelig
- Bruk av konkreter i samlingsstund
- Undrer oss sammen, stiller åpne spørsmål og lytter til det barna forteller
- Den gode samtalen med enkeltbarn og fellesskapet
- Bevisst bruk av et konkret og ordentlig språk i samtale og lek med barna
- Observerer og setter i gang handling og tiltak ved behov
- Støtte barna i å sette ord på hva de tenker og opplever
- Sang, rim og regler
- Fordeler oppmerksomheten slik at alle barn får delta i samtaler

Med småspirene:

- Benevner og setter ord på det vi gjør, ser og opplever sammen.
- Bøker er tilgjengelig og i bruk daglig

Med de mellomste:

- Lekegrupper, der en bevisst jobber med språk
- Bibliotekbesøk og bøker
- Bevisst på å samtale med barn på barnas nivå

Med skolespirene:

- Lek med språk, ord og bokstaver
- Bibliotekbesøk og bøker

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>



Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

- Personalet følger med på barns trivsel og utvikling, og har ansvar for å inkludere alle barn
- Personalet har ansvar for at ulikheter blir en berikelse for hele barnegruppen, og toleranse for at vi er ulike som personer
- Personalet er tett på og deltar aktivt i barnas aktiviteter og lek
- Trygghets sirkelen som grunnlag for barns trygghet
- Barns beste som utgangspunkt for alle valg vi tar
- Tett dialog med foreldre om barnets trivsel og utvikling
- Ved kjennskap eller mistanke om at barn ikke har det trygt og godt snarest undersøke saken, og i samarbeid med foreldre sette inn egnede tiltak. Her bruker vi eget digitalt skjema i spireportalen
- Arbeid med området er jevnlig oppe på personalmøter, avdelingsmøter og ledermøter
- Personalet gjennomfører kartlegging av barns psykososiale miljø
- Mindre lekegrupper inne og ute

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

- Tema og prosjektarbeid med utgangspunkt i barnas interesser og hva de gir uttrykk for
- Tid til lek
- Lydhør for barnas signaler og ytringer
- Mulighet til å påvirke sin egen hverdag, gjennom valg av aktivitet og lekekamerater
- Observerer og følger opp barnas ulike uttrykk og behov

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Når barnet kommer til barnehagen ønskes barnet velkommen med navn
- Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært
- Daglig kommunikasjon i levering/henting
- Spireportalen (digitalt kommunikasjonsverktøy)
- Tilbud om to foreldresamtaler i året, der en er obligatorisk
- Ved behov sette av tid til samtaler utover oppsatte foreldresamtaler
- Oppstartsamtale for alle nye barn
- Oppfølgingssamtale innen 2-8 uker etter oppstart for nye barn
- Foreldremøte nye barn i juni
- Minimum to besøksdager i forkant av oppstart i barnehagen
- Foreldremøte for alle foreldre på høsten
- Foreldreråd og samarbeidsutvalg
- Brukerundersøkelse
- Nasjonalforeldreundersøkelse
- Foreldrearrangement som Luciafeiring og påskefrokost for storbarnsavdelingene
- Sommerfest for hele barnehagen med foreldre og søsken
- Gjensidig respekt, god og ærlig kommunikasjon

Tilvenning av nye barn



Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

- Foreldremøte for alle nye barn/foreldre i juni
Minimum to besøksdager før oppstart i barnehagen
- Foreldreaktiv tilvenning, se egen plan

Hver familie vil få en primærkontakt, det vil si en ansatt som har spesielt ansvar for kontakten med dere foreldre i oppstarten. Primærkontakten sørger for å forberede tilvenningsperioden og at barnet får mulighet til å etablere nære og trygge relasjoner- først med noen få, deretter med flere. Det kan skje at primærkontakten blir syk i tilvenningsperioden. Da vil barnehagen legge til rette for best mulig oppfølging og sette inn en annen primærkontakt.

For barn under 3 år er det viktig at foreldre setter av tilstrekkelig tid til oppstarten. Foreldre må sette av minimum 5 dager. Foreldre må sørge for å være tilgjengelige den påfølgende uken ved behov. Det kan være lurt at barnet ikke har så lange dager den første tiden etter oppstart.

Vi ønsker derfor at en av foreldrene er til stede og deltar i barnehagens aktiviteter i tilvenningsperioden. Det er også en god måte å bli kjent med personalet og andre foreldre. Den første uken ønsker vi at foreldre deltar i all aktivitet sammen med barnet. Da er det forelder som har hovedansvar for stell, lek og omsorg for sitt barn. Primærkontakten blir kjent med barnet

gjennom observasjon og samtale med foreldre. Etter hvert trekker foreldre seg litt ut fra avdelingen i kortere perioder.

For barn over 3 år har vi tilvenning etter barns behov og etter avtale med foreldrene, minimum 1-3 dager. Vi ønsker at alle nye foreldre skal ta seg tid til å være en stund på avdelingen, for å bli kjent med de andre barna, rutiner og personalet.

Foreldre og primærkontakten blir i samarbeid enige om en plan for oppstartsperioden.

- Vi tilstreber å gjennomføre oppstartssamtale før tilvenningen starter, da legger vi sammen en plan for tilvenningen
- Den første dagen møter barn og foreldre på avdelingen kl 09.30
- Se ellers vedlagt plan for tilvenning

En forelder/foresatt er sammen med barnet de første dagene i barnehagen. Hvor mange dager må vurderes etter hvert enkelt barns behov, men minimum 5 dager.

Forelder/foresatt og barnet er på avdelingen i kjernetiden (klokken 09.30-13.30) og det er forelder/foresatte som skal ta seg av rutinesituasjoner som mat, bleieskift, legging og påkledning. Primærkontakten skal være til stede å observere samspillet mellom forelder/foresatt og barn for å lære barnet å kjenne. Etter hvert som barnet er trygt overføres disse rutinene gradvis til primærkontakten. Etter hvert som barnet blir tryggere, kan forelder/foresatt trekke seg ut fra avdelingen et par timer til å begynne med for å så øke gradvis.

Dag 1:

Første dag på tilvenning tar primærkontakten imot barnet og forelder/foresatt. Barnet får tildelt plass i garderoben. Foreldre/foresatt er med og tar seg av barnet under hele tilvenningen. Den første dagen er barn og foreldre på tilvenning fra kl 09.30-11.30.

Dag 2:

Andre dag på tilvenning tar primærkontakten imot barnet og forelder/foresatt. Forelder/foresatt er med og tar seg av barnet under hele tilvenningen.

Dag 3-5:

Tredje-femte dag på tilvenning tar primærkontakten imot barnet og forelder/foresatt. Foreldre/foresatte er og tar seg av barnet under tilvenningen. Gradvis overføres mer av omsorgen fra foreldre til primærkontakten.

Tilvenningen er individuell, og barn har ulike behov. Primærkontakten sammen med foreldre/foresatte vurderer når foreldre kan begynne å trekke seg noe ut fra avdelingen. Her er det viktig å øke gradvis, maks 2 timer den første gangen for å så etter hvert trekke seg ut helt. Foreldre som gradvis trekker seg noe ut fra avdelingene kan da enten sitte nede i personalavdelingen, rusle seg en liten tur, gjøre et ærend på butikken, vente i bilen eller tilsvarende. Det er viktig at primærkontakten kan nå foreldre på telefon og at foreldre kan komme tilbake på avdelingen med kort varsel.

2-8 uker etter barnehageoppstart:

Foreldre/foresatte får tilbud om en oppfølgingsamtale med barnets kontaktperson. Dette for å evaluere hvordan tilvenningsperioden har gått, vurdering av barnets trivsel og eventuelt hva som skal jobbes med videre.



Samarbeid og sammenheng med skolen



Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

- Siste året i barnehagen skal skille seg ut fra de andre årene, vi legger opp til egne skolespiragrupper, på tvers av avdelingene, med eget opplegg to ganger i uken
- Ta barnas nysgjerrighet på alvor
- Voksne som utforsker og undrer seg sammen med barna
- Varierte opplevelser gjennom turer, besøk på museum, bibliotek, kino, bybesøk, «trygg i vann» i basseng, og vikingfestivalen på Avaldsnes
- Espiralekene sammen med andre Espira barnehager på haugalandet
- Støtter barna i å stå frem i gruppen, og samtidig være en del av fellesskapet
- Gi tillit til å få lov til ekstra ting
- Ulikt temaarbeid gjennom året
- Skolebesøk etter avtale med skolen
- Tilpasse lek og aktiviteter etter barnas utvikling
- En fast turdag hver uke
- En fast aktivitetsdag inne hver uke
- Alle skolespirer får eget skolespireutstyr som sekk, t-skjorte, penalhus, blyant, viskelær, skrivebok, forstørrelsesglass, matboks og drikkeflaske
- Øve på å vente på tur, ta korte beskjeder, selvstendighet i påkledning og toalettbesøk, blyantgrep og det å gjenkjenne eget navn
- Skape nysgjerrighet til ny læring

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

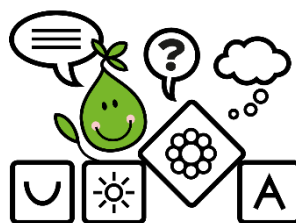
Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

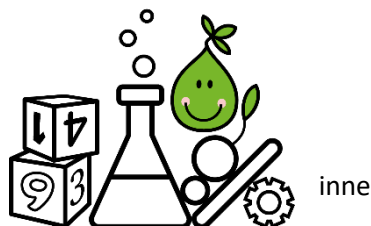
Språk:

- Dele i mindre grupper
- Lytte, bli sett og hørt
- Benevne, gjenta og bekrefte
- Bruk av konkreter
- Høytlesing inne og ute
- Eventyr og bøker med konkreter
- Daglige samtaler
- Gode og varierte lekemiljø gir rom for å bruke språket på nye måter
- Tema bøker en hel måned på våren
- Deltakelse i kompetanseheving i språkprosjekt via Haugesund kommune 2020-2024
- Kompetanseheving innenfor språk og kommunikasjon i samarbeid med PPT og ASK pedagog
- Bruk av bilder, symbol, konkreter og tegn til tale



Realfag:

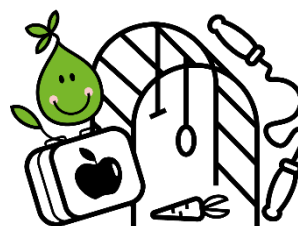
- Eget forskerfabrikken utstyr
- Temaarbeid en hel måned på høsten
- Mattekassen
- Undring i hverdagssituasjoner
- Undring i planlagte pedagogiske opplegg ute og
- Eksperimenter ute og inne
- Fokus på bærekraft og miljø
- Egen kjøkkenhage



inne

Bevegelse:

- Flere faste turdager gjennom uken
- Tilby sunn og variert mat
- Tilegne barna gode vaner om kost, aktivitet og hvile
- Tilrettelegging for tumlelek inne
- Personalet deltar aktivt i lek ute og inne
- Støtte og veilede barna til å aktivt bruke kroppen ute og inne
- Bruk av sang- og bevegelsesleker
- Temaarbeid en hel måned på våren



Lokale satsinger

Hva

- Kompetanseheving innenfor pedagogiske lekemiljø i samarbeid med Espira og STYD
- Kompetanseheving innenfor språk og kommunikasjon- bruk av bilder, symbol, konkrete, tegn til tale, og alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

Hvorfor

Pedagogisk lekemiljø:

Å arbeide med pedagogisk med inne- og utemiljø i barnehagen handler om å arbeide med barnesyn, lek og læring, voksenrollen og å skape trygge og inkluderende miljø for alle barn!

Språk og kommunikasjon:

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med lokale satsinger:

Pedagogiske lekemiljø:

- Kompetanseheving for personalet gjennom ressurser fra Espira og STYD
- Arbeid med pedagogiske lekemiljø ute og inne gjennom hele året
- Endring av lekemiljø med utgangspunkt i barnas interesser og ulike temaarbeid
- Tilføre lekemiljøet udefinerte lekemateriale, som gir barna mulighet til å selv definere hva de ulike tingene skal være i leken
- Tilstrekkelig mengde og utvalg i lekemateriale

Språk og kommunikasjon:

- Kompetanseheving for personalet gjennom veiledning fra PPT og ASK pedagog
- Tematavler, handlingsrekker og «nøkkelknippe med ASK symboler skal være i bruk og tilgjengelig for alle barn, på alle avdelinger
- Språksatsing i samarbeid med Haugesund kommune og lesesenteret
- Tema på avdelingsmøter, personalmøter og ledermøter

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

- Vi gjør systematiske vurderinger gjennom metodikken «Espira Blikk». Hvert år har vi egenvurdering av kvaliteten på arbeidet vårt. I tillegg kommer et vurderingsteam fra en annen barnehage, annethvert år for å observere og evaluere kvaliteten på arbeidet vårt
- Månedlig planlegging og evaluering via spireportalen
- Evaluering av barnehageåret
- Refleksjonsarbeid i personalgruppen
- Foreldreundersøkelser- tar utgangspunkt for å lage videre mål for arbeidet
- Rapporter med bilder og tekst via spireportalen
- Vurdering av egen praksis og arbeidsmåter gjennom utviklingssamtaler med nærmeste leder

Kontaktinformasjon

Styrer	Kjersti Steine Mo
E-post	Styrer.bjorgene@espira.no
Telefon	92 81 50 98/ 52 73 79 80
Adresse	Peer Gyntsveg 6e, 5538 Haugesund

Årsplan er godkjent av SU 30.08.2023

